

ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΙΔΙΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΑΠΟ Α.Ε.

Οι ίδιες μετοχές αφορούν μια ιδιάζουσα περίπτωση απόκτησης μετοχών από την Ανώνυμη Εταιρία, ακριβώς γιατί αναφέρεται στην *κτήση των δικών της μετοχών*, με παράδοχο αποτέλεσμα ο δικαιούχος μερίσματος και ο υπόχρεος καταβολής αυτού να είναι το **ίδιο** πρόσωπο.

Ως δικαίωμα απόκτησης ιδίων μετοχών θεσμοθετήθηκε με το άρθρο 21 του Ν.3604/2007 «Αναμόρφωση και τροποποίηση του κωδικοποιημένου Ν. 2190/1920 «Περί Ανώνυμων Εταιρειών» και άλλες διατάξεις», όπως τροποποίησε το αντίστοιχο άρθρο 16 του Ν. 2190/1920 επίσης «Περί Ανώνυμων Εταιρειών», αναφέροντας ότι οι Α.Ε. μπορούν να αποκτήσουν, οι ίδιες ή πρόσωπα που ενεργούν για λογαριασμό της, δικές της μετοχές μετά από έγκριση της Γενικής Συνέλευσης.

Προϋποθέσεις απόκτησης ιδίων μετοχών

Η Γενική Συνέλευση μετόχων ορίζει τις προϋποθέσεις για να αποκτηθούν οι μετοχές και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου φέρουν την ευθύνη υλοποίησης αυτής της απόφασης, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 21 του Ν.3604/2007, η οποία και θα πρέπει να πραγματοποιηθεί έως 24 μήνες από τη λήψη της σχετικής απόφασης από τους μετόχους. Σε αυτή τη λογική, οι προϋποθέσεις απόκτησης ιδίων μετοχών εμφανίζουν τα εξής χαρακτηριστικά:

- Η ονομαστική αξία των αποκτηθέντων ιδίων μετοχών δεν δύναται να υπερβαίνει το 1/10 του καταβλημένου κεφαλαίου.
- Η απόκτηση γίνεται στην αξία κτήσης των μετοχών σύμφωνα με την ΕΣΥΛ Γνωμ. 261/2260/1996, καθώς η κατοχή τους έχει προσωρινό χαρακτήρα. Προφανώς δεν έχουν εμπύπτουν στην έννοια των χρεογράφων και δεν αποτιμώνται στο τέλος της χρήσης.
- Οι αποκτηθείσες μετοχές μαζί με τις μετοχές που έχει στην κατοχή της η εταιρεία ή το άτομο που ενεργεί στο όνομα της δεν θα πρέπει να μειώνουν τα ίδια κεφάλαια σε ποσό κατώτερο του οριζόμενου στην παρ 1 του άρθρου 44α του Ν.3604/2007.
- Η υπό εξέταση συναλλαγή αφορά *μόνο* μετοχές που έχουν εξοφληθεί πλήρως.

Προφανώς, η περίπτωση απόκτησης ιδίων μετοχών είτε άμεσα είτε έμμεσα μέσω τρίτου προσώπου **αναστέλλει** όλα τα δικαιώματα που διαθέτουν, ήτοι συμμετοχής στη Γενική Συνέλευση των μετόχων και ψήφου, αφού δεν υπολογίζονται για το σχηματισμό απαρτίας, και διανομής μερίσματος. Στην τελευταία περίπτωση το μέρισμα που αντιστοιχεί στις υπόλοιπες μετοχές προσαυξάνεται από το μέρισμα των ιδίων μετοχών.

Εξαιρέσεις

Υπάρχουν ειδικές περιπτώσεις απόκτησης ιδίων μετοχών, όταν δηλαδή μια Ανώνυμη Εταιρία αγοράζει δικές της μετοχές κάτω από συγκεκριμένες συνθήκες. Επειδή δεν επιτρέπεται μια Ανώνυμη Εταιρία να είναι μέτοχος του εαυτού της παρά μόνο εφόσον συντρέχουν συγκεκριμένες προϋποθέσεις, οι ίδιες μετοχές θα πρέπει να μεταβιβαστούν, είτε μέσω πώλησης είτε μέσω διανομής αυτών στο προσωπικό, είτε να διαγραφούν με ταυτόχρονη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου, το αργότερο εντός 3 ετών από το χρόνο απόκτησής τους.

Μια Ανώνυμη Εταιρία δύναται να αποκτήσει στο κόστος ίδιες μετοχές, η αξία των οποίων δεν μπορεί να υπερβαίνει το 1/10 του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου (παρ 4-5 αρθ 21 Ν.3604/2007), υπό τις κάτωθι συνθήκες:

- Να αφορούν μετοχές που αποκτώνται με σκοπό τη μείωση του κεφαλαίου.
- Να αφορούν μετοχές που αποκτώνται μετά από καθολική μεταβίβαση περιουσίας.
- Να αφορούν μετοχές που έχουν εξοφληθεί πλήρως και έχουν αποκτηθεί από χαριστική αιτία ή έχουν αποκτηθεί από τράπεζες ως προμήθεια για αγορά.
- Να αφορούν μετοχές που αποκτώνται από το νόμο ή με δικαστική απόφαση για να προστατευθούν οι μειοψηφθέντες μέτοχοι σε περιπτώσεις συγχώνευσης, αλλαγής σκοπού της εταιρίας κτλ.
- Να αφορούν μετοχές που αποκτώνται με πλειστηριασμό μέσω αναγκαστικής εκτέλεσης που πραγματοποιήθηκε για την ικανοποίηση αξίωσης της εταιρίας έναντι του κυρίου των μετόχων αυτών.

Λογιστικός χειρισμός

Τόσο κατά τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (αρθ 26.1.3 Ν.4308/2014), όσο και κατά τα Διεθνή, οι ίδιοι τίτλοι αποτελούν μειωτικό στοιχείο των ιδίων κεφαλαίων, συνεπώς εμφανίζονται αφαιρετικά της καθαρής θέσης στο παθητικό του Ισολογισμού.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ				
Ποσά αναφέρονται σε χιλιάδες Ευρώ				
	01.12.19		01.12.18	
	01.12.19	01.12.18	01.01.19	01.01.18
ΕΠΕΞΗΚΙΜΟ	2.026.440	2.027.282	2.026.129	2.027.282
Εξοφληθείσες οικονομικές υποχρεώσεις (όχι ομόλογα)	1.992.012	1.990.989	1.921.7	19.289
Αύξο τίτλων από (προς) το	244.322	244.072	191	229
Λοιπά μη εκλελογασμένα στοιχεία	25.094	29.197	802.990	807.764
Αποθέματα	27.576	15.020	-	-
Αποτίμηση από πώληση	62.676	669.747	172	499
Λοιπά εκλελογασμένα περιουσιακά στοιχεία	379.080	244.029	89.024	19.236
Μη εκλελογασμένα περιουσιακά στοιχεία απορροισμένα για πώληση	-	-	-	-
Συνολο Επενδύσεων	2.026.440	2.027.282	2.026.129	2.027.282
ΜΗ ΕΚΛΟΓΑΣΜΕΝΑ ΚΑΙ ΠΡΟΦΕΡΟΜΕΝΑ				
Μη τραπεζικό κεφάλαιο	125.335	125.335	125.400	125.400
Αποτίμηση Ιδίων Μετοχών	(104.588)	(104.588)	(104.588)	(104.588)
Λοιπά στοιχεία Ιδίων Κεφαλαίων	372.208	369.367	452.079	466.079
Συνολο Ιδίων Κεφαλαίων (Διακρίτως Αφαιρετικό στοιχείο (α))	392.955	390.114	472.891	476.891